

**Јавно Претпријатие
„Национални шуми”
СКОПЈЕ**

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2020 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	4
- Извештај за сеопфатна добивка	5
- Извештај за промените во капиталот	6
- Извештај за паричните текови	7
- Белешки кон финансиските извештаи	8
- Прилози	

До:
Раководството и оснивачот на
ЈП “Национални шуми” СКОПЈЕ

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние бевме ангажирани да извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ЈП „Национални шуми“ Скопје (во понатамошниот текст „Јавното претпријатие“ или „Претпријатието“), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2020 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиските извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на ревизија спроведена во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Заради прашањата опишани во пасусот Основа за воздржување од мислење, ние не бевме во можноста да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за мислење за ревизијата.

Основа за воздржување од мислење

1. Ние бевме назначени за ревизори на Јавното претпријатие по 31 декември 2020 година и не бевме во можност да го набљудуваме физичкиот попис на средствата и на обврските на почетокот на годината. Ние не бевме во состојба да се увериме во однос на комплетност, постоење, точност и вреднувањето на залихата и на основните средства на 31 декември 2020 година преку други ревизорски постапки. Поради овие прашања, ние не бевме во состојба да утврдиме дали корекции би биле потребни во однос на евидентирани или неевидентирани залихи и средства како и со нив поврзани трошоци и приходи, кои се составен дел на извештајот за финансиска состојба, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од мислење (продолжува)

2. Како што е обелоденето во белешка 5, Јавното претпријатие има основни средства во износ од 59.332.489 илјади денари. Јавното претпријатие во рамките на недвижности, постројки и опрема има евидентирано износ од 58.638.151 илјади денари кои се однесуваат на биолошки средства. Согласно МСС 41, биолошкото средство треба да се мери при почетното признавање и на крајот на секој датум период на известување според неговата објективна вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба. Добивка или загуба којашто произлегува при почетното признавање на биолошкото средство според објективната вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба, и од промената во објективната вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба на биолошкото средство, треба да се вклучи во добивката или загубата за периодот во којшто настанала. Ние со спроведување на ревизорски процедури не бевме во можност да стекнеме разумно уверување за состојбата, количините и вредноста на биолошките средства на Јавното претпријатие со состојба на 31.12.2020 година.
3. Како што е обелоденето во белешка 12, Јавното претпријатие има евидентирано останати тековни средства и АВР во износ од 205.507 илјади денари. Во овој износ се вклучени 164.275 илјади денари кои што претставуваат почетна состојба на евидентирано побарување од државните институции од страна на Јавното претпријатие за спроведување на акцијата „Ден на дрвото“, која е укината заклучно со 31 Декември 2017 година, согласно Одлука на Владата на Република Северна Македонија. Поради овие прашања, ние не бевме во состојба да утврдиме дали корекции би биле потребни во однос на овие евидентирани побарувања.
4. Како што е обелоденето во белешка 14, капиталот на Јавното претпријатие изнесува 58.638.831 илјади денари. Во овој износ се вклучени ревалоризациони резерви кои со датумот на известување изнесуваат 53.245.316 илјади денари, кои се однесуваат на почетни состојби настанати од минат период со внес на проценетата вредност на биолошките средства, за кои што ние со спроведување на ревизорски процедури не можевме да обезбедиме достатни и соодветни ревизорски докази. Следствено, ние не бевме во можност да утврдиме дали се потребни одредени прилагодувања и корекции во извештајот за финансиска состојба, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови, за наведените прашања во овој параграф.

Воздржување од мислење

Поради значењето на прашањата објаснети во пасусот Основа за воздржување од мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за мислење за ревизијата. Следствено, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи на ЈП Национални шуми на ден 31 декември 2020 година.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Претпријатието е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Претпријатието за 2020 година во согласност со член 240 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во Годишна сметка и ревидираните финансиски извештаи на Претпријатието со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

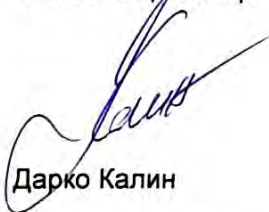
Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Претпријатието со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Претпријатието со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020.

Останати прашања

Финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2019 година се ревидирани од страна на друг ревизор кој во својот извештај од 30 септември 2020 година изразил мислење со резерва во однос на почетните и крајните состојби на залихите, вреднувањето на биолошките средства, презентацијата и вреднувањето на побарувања и обврски кон државата во поглед на резервациите за проширена репродукција.

А&БА Гроуп дооел, Скопје

Овластен ревизор

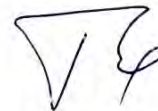

Дарко Калин

10 Ноември 2021

Управител

Бојан Петрески

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република.С Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2020 и 2019
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	59.332.489	59.313.078
Нематеријални средства	6	8.916	13.030
Вложувања во подружници	7	7.394	20.898
Останати долгорочни средства	8	-	1.081
		59.348.799	59.348.087
Тековни средства			
Залихи	10	124.272	121.778
Побарувања од купувачи и останати побарувања	11	88.343	78.427
Останати тековни средства и претплати	12	274.511	305.213
Парични средства и еквиваленти	13	6.624	3.833
		493.750	509.251
Вкупно средства		59.842.549	59.857.338
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал	14	5.940.384	5.940.384
Резерви		53.245.316	53.245.316
Акумулирана добивка (загуба)		(464.453)	(451.259)
Тековна добивка		(83.415)	24.753
		58.637.832	58.759.194
Обврски			
Нетековни обврски			
Долгорочни резервирања	15	209.738	182.726
Долгорочни заеми	16	80.000	99.444
		80.000	99.444
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	17	133.081	63.400
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	18	172.592	236.341
Останати тековни обврски и ПВР	19	609.306	516.233
		914.979	815.974
Вкупно обврски		1.204.717	1.098.144
Вкупно капитал и обврски		59.842.549	59.857.338

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 15 март 2021 година од страна на раководството на Друштвото и потпишани во негово име од страна на:

Раководител на финансии
 Милка Лазаревска

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Приходи од продажба	20	1.179.661	1.313.400
Останати оперативни приходи	11	153.073	345.731
Намалено за:			
Промена на залиха на производи(нето)		1.095	(7.701)
Набавна вредност на продадени стоки		(477)	(394)
Трошоци за сировини и други материјали	22	(105.843)	(114.856)
Трошоци за вработени	23	(876.326)	(874.891)
Амортизација и депрецијација	5,6	(46.820)	(47.308)
Останати оперативни трошоци	24	(480.154)	(577.716)
(Загуба)/добивка од оперативно работење		(175.791)	36.266
Финансиски приходи		100.697	2.662
Финансиски (расходи)		(8.321)	(10.315)
Нето финансиски приходи/ (расходи)	25	92.376	(7.653)
(Загуба)/добивка пред оданочување		(83.415)	28.612
Данок од добивка	26	-	(3.860)
(Загуба)/добивка за годината		(83.415)	24.752
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		(83.415)	24.752

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	Основна главнина	Резерви	Акумул. (добивка)	Вкупно
На 01 јануари 2019 година	5.940.384	53.250.985	(451.259)	58.740.110
Останати резерви	-	-	-	-
Дивиденда	-	-	-	-
Добивка (загуба) за годината	-	-	24.753	24.753
Останато зголем/намал	-	(5.669)	-	(5.669)
На 31 декември 2019 година	5.940.384	53.245.316	(426.506)	58.759.194
На 01 јануари 2020 година	5.940.384	53.245.316	(426.506)	58.759.194
Останати резерви	-	-	-	-
Отпис од минати години	-	-	(37.947)	(37.947)
Добивка (загуба) за годината	-	-	(83.415)	(83.415)
На 31 декември 2020 година	5.940.384	53.245.316	(547.868)	58.637.832

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2020
Во илјади денари

	2020	2019
Оперативни активности		
Добивка/(загуба) пред оданочување	(83.415)	24.752
<u>Усогласување за:</u>		
Амортизација на материјални и нематеријални средства	46.820	47.308
Вредносно усогласување на материјални и нематеријални средства	(43.771)	-
Долгорочни резервирања на трошоци за обновување на природни богатства	109.618	(116.811)
Приходи од ослободени долгорочни резервирања	(83.416)	-
Вредносно усогласување на побарувања	1.608	-
Вредносно усогласување на залихи	115	-
Загуби/добивки врз основ на расходување и продажба на материјални и нематеријални средства	(1.256)	-
Сметководствена корекција	(37.948)	38.223
Кусоци/Вишоци (нето)	(227)	-
Отпис на побарувања	1.866	4.254
Приходи од отпис на обврски и вишоци	(3.196)	(115.866)
Дадени одобренија и работи	15	-
Приходи од камати	(73)	-
Трошок за камати	8.229	-
<i>Зголемување/намалување на тековните средства</i>		
Залихи	(2.382)	6.414
Побарувања од купувачи	(13.405)	(512)
Останати тековни средства и преплати	30.701	(29.343)
<i>Зголемување/намалување на тековните обврски</i>		
Обврски кон добавувачи	(60.553)	492
Останати тековни обврски и ПВП	93.882	54.460
<i>Нето паричен тек од работењето</i>	(36.786)	(86.629)
(Платени) камати	(8.229)	-
Нето паричен тек од оперативни активности	(45.015)	(86.629)
Инвестициони активности		
Набавка (продажба) на материјални и нематеријални средства	(17.089)	133.464
Вложувања во подружници	13.504	5.411
Останати долгорочни средства	1.081	-
Примени камати	72	-
Нето паричен тек од инвестициони активности	(2.431)	138.875
Финансиски активности		
Краткорочни финансиски обврски	69.681	-
Долгорочни финансиски обврски	(19.444)	(64.448)
Долгорочни резервирања	-	26.273
Капитал и резерви	-	(34.594)
Нето паричен тек од финансиски активности	50.237	(72.769)
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти	2.791	(20.523)
Парични средства и еквиваленти на почетокот	3.833	24.356
Парични средства и еквиваленти на крајот	6.624	3.833

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Јавното претпријатие за стопанисување со шумите во државна сопственост на територијата на Р.С. Македонија "Национални Шуми"п.о.-Скопје (во понатамошниот текст – Друштвото) е јавно претпријатие основано со одлука на Владата на РМ бр 3028/1 од 15.12.1997г. (Сл.Весник на РМ бр. 65/97) а започна со работа на 01.07.1998 г. како правен следбеник на дотогаш постојните претпријатија за стопанисување со шуми. Претпријатето е регистрирано во Основен суд – Скопје според Решението Трег.бр. 666/98 од 24.03.1998г. и број на регистарска влошка 7-02001896-000-09. Основна дејност на Друштвото според решението од Централен регистар на РМ е земјоделство,лов и соодветни услужни дејности.

Седиште на Друштвото е ул. Перо Наков бр 128 , Скопје.

Просечен број на вработени во ЈП Национални шуми – Скопје за 2020 година е 2.204 лица (2019 година – 2.274 лица)

Повеќе детали се објавени во Белешката 8 во продолжение на овие финансиски ивештаи.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РСМ” бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РСМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Основи за подготовка (продолжува)

Финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи претставуваат финансиски извештаи на Матичното Друштво и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници. Вложувањето на Матичното Друштво во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациска валута.

Финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Трансакции искажани во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари”) по средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 УСД	50,2353 Денари	54,9518 Денари
1 ЕУР	61,6940 Денари	61,4856 Денари

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Цената на чинење на недвижностите, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Опрема	4-25 години
Останата опрема и моторни возила	4 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.3. Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина. Нефинансиските средства, освен гудвилот, што претрпеле оштетување се ревидираат за можни промени на оштетувањето на датата на известување.

2.5. Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.6. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Де признавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.7. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.8. Залихи

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба.

2.9. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.10. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.11. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Оснивачки капитал

Оснивачкиот капитал се состои од објективната вредност на монетарните и немонетарните средства доделени од страна на основачот на Друштвото во моментот на неговото основање. Последователно, основачкиот капитал е зголемуван по пат на алокација на добивките и ревалоризационите резерви.

(б) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви и ревалоризациони резерви. Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството на Друштвото.

(в) Акумулирани добивки/(загуби)

Акумулираната добивка/(загуба) ги вклучува задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.12. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.13. Трошоци за позајмување

Општите и трошоците за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.14. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Наем (продолжува)

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.15. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.16. Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.18. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.19. Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи и стоки

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Признавање на приходите и расходите (продолжува)

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.20. Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат додека нема разумна сигурност дека Друштвото ќе ги исполни условите кои се наведени во договорите за поддршка како и сигурност дека поддршките ќе бидат примени.

Државните поддршки чии примарен услов е дека друштвото може да купува, гради или поинаку набавува нетековни средства, се признаени како одложен приход во Извештајот на финасиска состојба и пренесен во добивка или загуба на системска и рационална основа во текот на корисниот период на поврзаните средства.

2.21. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на оснивачот на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од раководството на Друштвото.

2.22. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.23. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Ризикот од кредитирање се однесува на ризикот другата договорна страна да не ги исполни своите договорни обврски, што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото.

Друштвото нема значителна концентрација на ризик од кредитирање поради големиот број на клиенти и нивните различни деловни профили.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2020	2019
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски побарувања	175	175
Побарувања од купувачи, нето	87.396	76.886
Побарувања од вработените	43.874	46.126
Парични средства и еквиваленти	6.624	3.833
	138.042	127.020

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата, во рамките на одредените услови, на износите на побарувањата од купувачи. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од ликвидност.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	31 декември 2020			
	Тековни До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи	137.902	-	-	-
Финансиски обврски	133.081	-	-	80.000
	270.983	-	-	80.000

	31 декември 2019			
	Тековни До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи	177.572	-	-	-
Финансиски обврски	63.400	-	-	99.444
	240.970	-	-	99.444

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Ризикот од курсни разлики се јавува воглавно и онаму каде постојат побарувања и обврски деноминирани во странски валути. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Друштвото има значителна изложеност на ризик од курсни разлики на датумите на известување како резултат на позајмиците. Трансакциите во најголема мера се извршуваат во домашната валута – Денар.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2020	2019
Средства		
ЕУР	733	731
	733	731
Обврски		
ЕУР	-	-
	-	-
Нето средства	733	731

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат 2020	Ефект врз резултат 2019
ЕУР	1%	(7.334)	(7.312)

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата погоре (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото не е значајно изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки, поради фактот што нема позајмици и други обврски, како и пласмани на финансиски средства со варијабилна каматна стапка. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото не е изложено на ризик од каматни стапки поради тоа што нема каматносни обврски со варијабилни каматни стапки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

	2020	2019
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	5.677	2.671
Финансиски побарувања	175	175
	5.852	5.852
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	213.081	162.845
	213.081	162.845

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

			2020
	Нето износ	1%	-1%
Со променлива каматна стапка	(207.230)	(2.072)	2.072
			2019
	Нето износ	1%	-1%
Со променлива каматна стапка	(159.999)	(1.600)	1.600

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 1%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на оснивачот, да врати капитал на оснивачот, да изврши докапитализација или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 14, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Позајмици со камата	213.081	162.845
Парични средства и еквиваленти	(6.624)	(3.833)
Нето обврски	<u>206.458</u>	<u>159.012</u>
Капитал	<u>58.637.831</u>	<u>58.759.194</u>
	<u>0,35%</u>	<u>0,27%</u>

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Со состојба на 31.12.2020 и 2019 година, Друштвото нема средства класифицирано во оваа категорија

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2020	2019	2020	2019
Средства				
Финансиски побарувања	175	175	175	175
Побарувања од купувачи,нето	87.369	76.886	87.369	76.886
Побарувања од вработени	43.874	46.126	43.874	46.126
Парични средства и еквиваленти	6.624	3.833	6.624	3.833
Вкупни средства	138.042	127.020	138.042	127.020
Обврски				
Обврски кон добавувачи	137.902	177.572	137.902	177.572
Обврски кон вработени	454.551	423.615	454.551	423.615
Останати обврски	3.910	3.392	3.910	3.392
Вкупни обврски	596.362	605.113	596.362	605.113

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во оценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2020 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени оценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Значајни смеководствени проценки (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Опрема, мебел					Вкупно
	Земјиште	Градежни објекти	и транспортни средства	Биолошки средства	Инвестиции во тек	
Набавна вредност						
На 01 јануари 2019	164.553	1.194.665	641.875	58.437.437	43.763	60.482.293
Набавки	-	6.444	29.861	155.356	38.390	230.050
Активирање на основни средства	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	(30.167)	(23.999)	(437)	(7.200)	(61.802)
На 31 декември 2019	164.553	1.170.942	647.737	58.592.356	74.953	60.650.541
Акумулирана депрецијација						
На 01 јануари 2019	-	820.007	512.578	-	-	1.332.585
Сметководствена корекција	-	-	1.733	-	-	1.733
Амортизација за годината	-	24.337	19.518	-	-	43.855
Отуѓувања	-	(16.800)	(23.910)	-	-	(40.710)
На 31 декември 2019	-	827.544	509.918	-	-	1.337.463
Набавна вредност						
На 01 јануари 2020	164.553	1.170.942	647.737	58.592.356	74.953	60.650.541
Набавки	-	-	50.531	45.796	5.769	102.095
Активирање на основни средства	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	(334)	(3.492)	-	(37.676)	(41.501)
На 31 декември 2020	164.553	1.170.608	694.776	58.638.152	43.046	60.711.135
Акумулирана депрецијација						
На 01 јануари 2020	-	827.544	509.918	-	-	1.337.462
Сметководствена корекција	-	-	1.380	-	-	1.380
Амортизација за годината	-	23.421	20.208	-	-	43.629
Отуѓувања	-	(334)	(3.491)	-	-	(3.826)
На 31 декември 2020	-	850.631	528.015	-	-	1.378.646
Сегашна сметководствена вредност						
На 31 декември 2019	164.553	343.398	137.819	58.592.356	74.953	59.313.078
На 31 декември 2020	164.553	319.977	166.761	58.638.152	43.046	59.332.489

Расходување на недвижности, постројки и опрема

Во текот на 2020 година Друштвото расходуваше дел од своите недвижности, постројки и опрема со набавна вредност на износ од 41.501 илјади денари (2019: 61.802 илјади денари) и акумулирана депрецијација на износ од 3.826 илјади денари (2019: 40.710 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Патенти и лиценци	Софтвер	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност					
На 01 јануари 2019	14.790	4.485	32.395	2.024	53.694
Набавки	2.424	2.210	-	-	4.634
Намалување	(1.352)	-	-	-	(1.352)
На 31 декември 2019	15.862	6.695	32.395	2.024	56.976
На 01 јануари 2020	15.862	6.695	32.395	2.024	56.976
Набавки	1.100	-	-	-	1.100
Намалување	-	-	-	(2.024)	(2.024)
На 31 декември 2020	16.963	6.695	32.395	-	56.053
Акумулирана депрецијација					
На 01 јануари 2019	12.770	2.663	26.411	-	41.845
Амортизација	1.380	878	1.195	-	3.453
Намалување на амортизација	(1.352)	-	-	-	(1.352)
На 31 декември 2019	12.798	3.541	27.607	-	43.946
На 01 јануари 2020	12.798	3.541	27.607	-	43.946
Амортизација	1.043	1.052	1.096	-	3.191
Намалување на амортизација	-	-	-	-	-
На 31 декември 2020	13.841	4.593	28.703	-	47.137
Нето евидентирана вредност					
На 31 декември 2019	3.064	3.153	4.789	2.024	13.030
На 31 декември 2020	3.122	2.101	3.693	-	8.916

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ

% од учест.	Земја на основање	31 декември 2020	31 декември 2019
100%	Македонија	7.394	20.898
		7.394	20.898

Движењето на сметката на вложувања во подружници за 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
На 01 јануари	20.898	26.309
Намалување на влог	(13.504)	(5.411)
На 31 декември	7.394	20.898

8. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА

	2020	2019
Останати долгорочни средства	-	1.081
Состојба на 31 декември	-	1.081

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

9. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

31 декември 2020	Средства по обј.вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	175	-	175
Побарувања од купувачи, нето	87.369	-	87.369
Побарувања од вработени	43.874	-	43.874
Парични средства и еквиваленти	6.624	-	6.624
	138.042	-	137.867
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски кон добавувачи		137.902	137.902
Обврски кон вработени		454.551	454.551
Останати обврски		3.910	3.910
Вкупни обврски		596.363	596.363
<hr/>			
31 декември 2019	Средства по обј.вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	175	-	175
Побарувања од купувачи	76.886	-	76.886
Побарувања од вработени	46.126	-	46.126
Парични средства и еквиваленти	3.833	-	3.833
	127.020	-	127.020
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски кон добавувачи	-	177.572	177.572
Обврски кон вработени	-	423.615	423.615
Останати обврски	-	3.926	3.926
	-	605.113	605.113

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

10. ЗАЛИХА

	2020	2019
Суровини и материјали на залиха	24.706	18.392
Резервни делови	16.035	16.302
Ситен инвентар на залиха	9.234	9.294
Ситен инвентар во употреба	42.352	53.393
Залиха на автогуми	1.355	1.221
Автогуми во употреба	18.884	12.238
	106.566	110.840
Вредносно усогласување на ситен инвентар	(55.276)	(65.589)
	51.290	45.251
Производство во тек	52.133	59.105
Производи на залиха	19.243	16.163
<i>Намалено за исправка на вредноста</i>	-	-
	71.376	75.268
Трговски стоки	1.666	1.322
Стоки во продавница	(63)	(63)
	1.606	1.259
Состојба на 31 декември	124.272	121.778

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	80.047	69.054
Дадени аванси, депозити и кауции во земјата	973	1.541
Сомнителни и спорни побарувања	7.323	7.832
Останати побарувања	-	-
Вкупно побарувања од купувачи	88.343	78.427
<i>Вредносно усогласување на побарувањата</i>	-	-
Состојба на 31 декември	88.343	78.427

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2020	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	88.343	-	88.343
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	88.343	-	88.343

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (продолжува)

31 декември 2019

Набавна вредност	78.427	27.290	78.427
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	78.427	-	78.427

12. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА И АВР

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања за повеќе платен данок	183	-
Останати побарувања од државни органи и институции	164.275	164.275
Побарувања од вработените за повеќе исплатена плата	29	7
Останати побарувања од вработените	43.845	46.119
Краткорочни позајмици без камата		
- Краткорочни кредити и заеми во земјата	175	175
	208.507	210.576
Однапред платени трошоци	1	162
Однапред платени зависни трошоци за набавка	56	128
Однапред платени надоместоци за концесија	-	226
Пресметани приходи што не можат да бидат фактурирани	17	14
Останати однапред платени трошоци и пресметани приходи	65.930	94.107
	66.004	64.637
Состојба на 31 декември	274.511	305.213

13. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Денарски сметки кај домашни банки	4.951	1.948
Девизни сметки кај домашни банки	726	724
Готовина во благајна	939	1.153
Парични средства во благајна во странска валута	8	8
Состојба на 31 декември	6.624	3.833

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

14. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2020 и 2019 година регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 5.940.384 илјади Денари. Структурата на капиталот на датумите на известување е како што следи:

	Удел	% според Централен регистар
Влада на РМ	5.940.384	100%
Состојба на 31 декември 2020	5.940.384	100%
Влада на РМ	5.940.384	100%
Состојба на 31 декември 2019	5.940.384	100%

Не се случиле промени во капиталот во текот на 2020 и 2019 година.

15. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА

	2020	2019
Резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	203.536	177.334
Долгорочни обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата и странство	6.202	5.392
Состојба на 31 декември	209.738	182.726

16. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Долгорочни позајмици		
НЛБ Банка АД Скопје, долгорочна позајмица број 0902-417 од 28.06.2018 кредитна партија 0041003098786, годишна каматна стапка 3,92%, одобрен износ 40.000.000мкд, датум на доспевање на последна рата 05.12.2021	13.333	21.111
НЛБ Банка АД Скопје, долгорочна позајмица од 06.11.2019 кредитна партија 0041003110867, годишна каматна стапка 3,64%, одобрен износ 80.000.000, датум на доспевање на последна рата 25.04.2024	66.667	78.333
Состојба на 31 декември	80.000	99.444

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

16. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжува)

Доспевањето на долгорочните обврски по позајмици е како што следува:

	2020	2019
Во рок од една година	33.333	19.444
Во рок од 1 - 2 години	20.000	33.333
Од 2 до 5 години	26.667	46.667
	80.000	99.444

17. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Краткорочни позајмици		
Краткорочни кредити и заеми во земјата	133.081	63.400
Состојба на 31 декември	133.081	63.400

18. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Обврски кон добавувачи		
Домашни добавувачи	137.902	177.572
Обврски за примени аванси, депозити и кауции	34.261	58.329
Обврски за камати (договорни и казнени)	429	440
Состојба на 31 декември	172.592	236.341

19. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ И ПВР

	2020	2019
Обврски кон државата	534.471	439.116
Обврски кон вработени	67.495	70.085
Останати тековни обврски	4.273	4.301
Состојба на 31 декември	606.239	513.502
Однапред пресметани трошоци	64	382
Пресметани приходи за идни периоди	99	-
Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддршки	233	233
Останати пасивни временски разграничувања	2.671	2.117
Состојба на 31 декември	3.066	2.732
Вкупно останати тековни обврски и ПВР	609.306	516.234

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2020	2019
Приходи од продажба на добра и услуги во земјата	1.178.110	1.311.466
Приходи од продажба на добра во странство	-	331
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	93	9
Приходи врз основа на употреба на сопствени добра (производи, стоки) и услуги	888	812
Приходи од наемнини	570	782
	1.179.661	1.313.400

21. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2020	2019
Приходи од вредносно усогласување на материјални средства	-	663
Приходи од вредносно усогласување на вложувања во недвижности	-	682
Приходи од вредносно усогласување на биолошки средства (Белешка 5)	45.796	154.663
Добивка од продажба на нематеријални и материјални средства	7.595	28.284
Добивка од продажба на учество во капитал и хартии од вредност	-	11.759
Вишоци	1.089	1.125
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски	3.196	6.485
Приходи од премии и субвенции	838	6.189
Приходи од укинувања на долгорочни резервирања	83.416	102.067
Останати приходи	11.143	33.814
Вкупно	153.073	345.731

22. ПОТРОШЕНИ СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

	2020	2019
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	17.212	22.804
Трошоци за енергија (за производство)	65.413	71.779
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	20.848	16.643
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	2.370	3.552
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	-	78
Вкупно	105.843	114.856

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

23. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2020	2019
Бруто плати (за производство)	865.571	865.036
Бруто плати (за администрација,управа и продажба)	-	-
Останати трошоци за вработени	10.755	9.855
	876.326	874.891

24. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	2020	2019
Транспортни услуги	111.073	161.161
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	7.679	9.491
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	79.374	102.254
Услуги за одржување и заштита	12.081	12.039
Наем-лизинг	27.392	28.617
Комунални услуги	4.628	4.952
Трошоци за реклама,пропаганда и промоција	26	339
Останати услуги	10.259	9.794
Долгорочни резервирања за трошоци за обновување на природни богатства	109.618	116.811
Дневници за службени патувања	51	463
Надоместоци на трошоци за вработени и подароци	33.715	35.168
Трошоци за надомест на членови од управен и надзорен одбор	2.380	2.528
Трошоци за спонзорства и донации	445	561
Трошоци за репрезентација	1.683	1.082
Трошоци за осигурување	1.042	945
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	1.468	2.085
Даноци кои не зависат од резултатот	34.990	38.534
Трошоци за користење на права	45	45
Останати трошоци на работењето	16.192	20.774
Вредносно усогласување на нематеријални средства	2.024	-
Вредносно усогласување на материјални средства	-	13
Вредносно усогласување на долгорочни побарувања, депозити и слично	1.569	-
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	39	9
Вредносно усогласување на залихи	115	458
Загуби врз основа на разходување и од продажба на материјални и нематеријални средства	6.339	7.382
Загуби врз основа на продажба на учество во капитал и хартии од вредност	-	4.584
Кусоци, кало растур	862	835
Расходи врз основ на директен отпис на побарувања	1.866	3.419
Расходи за дополнителни одобрени попусти	15	128
Касни и пенали	477	4.703
Останати расходи од работењето	12.707	8.542
Вкупно	480.154	577.716

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

25. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2020	2019
Приходи		
Приходи од камати	72	381
Приходи од вложувања во неповрзани друштва	3	134
Останати финансиски приходи	100.622	2.147
Вкупно приходи	100.697	2.662
Расходи		
Расходи по камати	8.229	10.228
Останати финансиски расходи	92	87
Вкупно расходи	8.321	10.315
Финансиски приходи (расходи), нето	92.376	(7.653)

26. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2020 и 2019 е како што следи:

	2020	2019
Добивка/(загуба) пред оданочување за годината	(83.415)	28.613
<i>Усогласување за:</i>		
Неодбитни трошоци за даночни цели	8.708	10.574
Даночна основа	74.707	39.187
<i>Намалување на даночна основа</i>	-	(588)
Основа за оданочување по намалување	(74.707)	(38.599)
Даночна стапка		
Пресметан тековен данок на добивка по стапка од 10%		3.860
Намалување на пресметан данок за дадена донација	-	-
Тековен данок на добивка	-	3.860
<i>Ефективна даночна стапка</i>	<i>0,00%</i>	<i>13,49%</i>

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020 покренати судски постапки против Друштвото во вредност од 12.355 илјади денари, а друштвото се јавува како тужител во судски постапки во вредност од 25.265 илјади денари. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

27. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ (продолжува)

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежи на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиски извештаи.

Хипотеки

Друштвото заклучно 31 декември 2020 има залог врз дел од недвижностите постројки и опрема во износ од 280.839 илјади денари како обезбедување за Управа за Јавни Приходи/Министерство за финансии на Р. С. Македонија.

28. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Со состојба 31 декември 2020 година, Јавното Претпријатие Национални шуми не евидентира трансакции со поврзани субјекти.

	<u>Побарувања</u>	<u>Обврски</u>	<u>Приходи</u>	<u>Расходи</u>
2020				
Клучен раководен кадар	-	-	-	1.021
Вкупно	-	-	-	1.021
2019				
Клучен раководен кадар	-	-	-	977
Вкупно	-	-	-	977

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2020

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

29. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2020 година - датум на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи следниве настани се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи:

- По 31 декември 2020 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затварање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно пореметување на бизнисот во целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Претпријатието смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2020 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, како и ефективноста одговорот од страна на владата и централната банка, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Претпријатието во идните периоди.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020